

Lietuvos Sąjūdžio Šaqūdžy

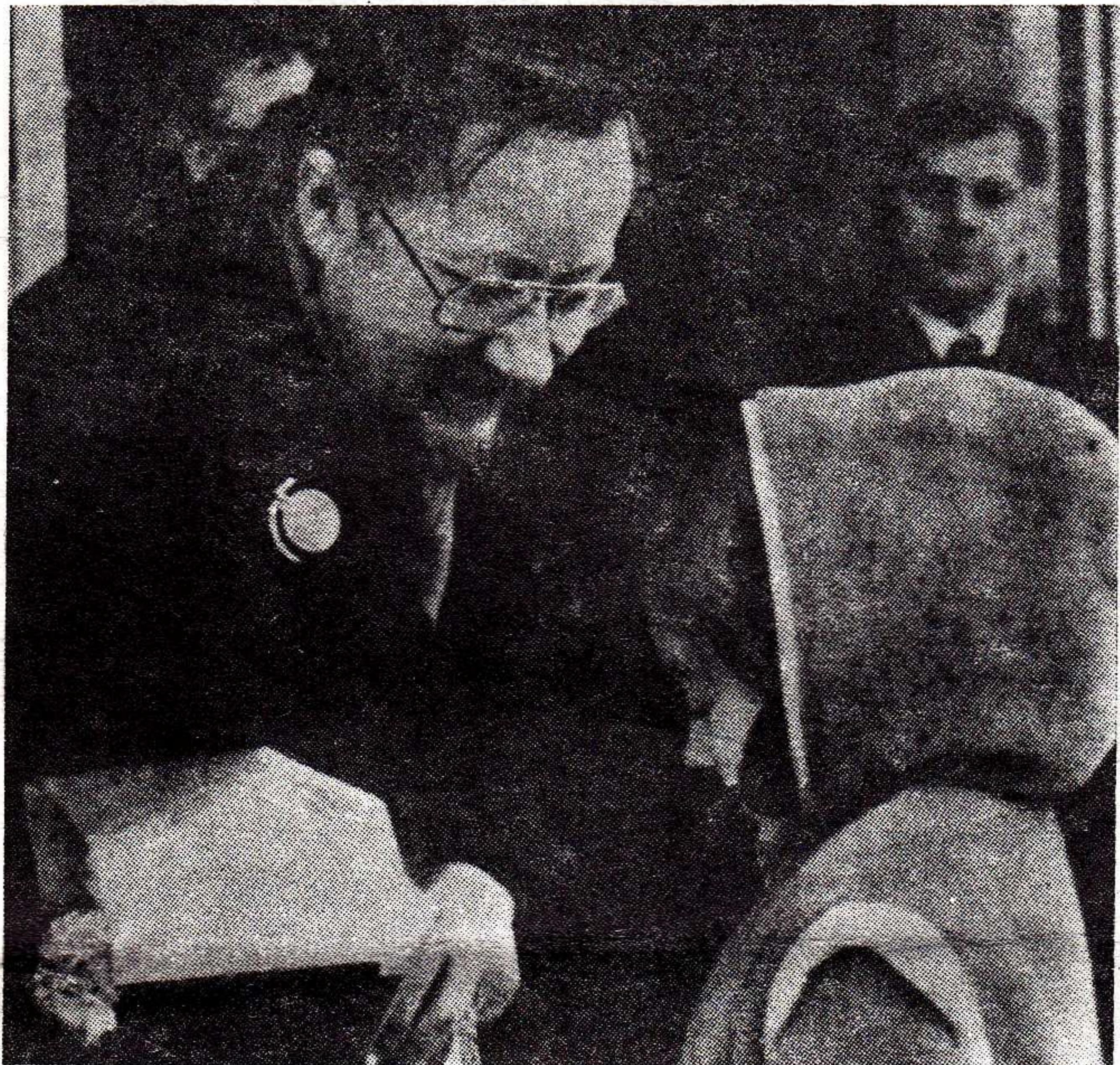
LIETUVOS SĄJŪDŽIO PASVALIO LAIKRAŠTIS

Nr. 15

1990 m.
kovo
15 d.

Kaina
20 kap.

SVEIKINU LIETUVOS RESPUBLIKĄ

Pasvalyje, Vytauto aikštėje, prieš metus.

V. Dulkės nuotrauka

1990 METŲ KOVO VIENUOLIKĄ DIENĄ 22 VALANDĄ 44 MINUTĖS LIETUVOS RESPUBLIKOS AUKŠCIAUSIOJI TARYBA PRIEMĖ JURIDINĮ AKTĄ, SKELBIANTĮ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMOS VALSTYBĖS ATKŪRIMĄ.

Lietuvos Respublikai Du žodžiai — tokie taipusi, kad kitais nebepapildys. Nebent bandai išreikšti visq jausmų potvynį, kaip šiu dieną pavarinės vėtroras galingą. Lietuvos Respublika! Ivardintas kelia — ne kažkur ateity. Jau esame kelyje. Savo taučios kelyje. Tremtinės Lietuvos vizija pro ašaras — vakarykštė diena. Dvejones, netikėjimas, baimė — vakarykštė diena. Siandien pirmoji mintis — dirbtī. Dirbtī! Tau, Lietuvos Respublika, Tau, ne svetimiemis! Ir joks vargas nebaissus, ir jokie darbai nesunkūs. Vakar Lietuvos vardą nuplovėm nelaisvės ašarom. Siandien širdyse gimė stiprybė. Nešam ją per pavarario vėtrą tiesus ir orūs. Luisvi dvasia Lietuvos Res-

publikos piliečiai. Suvienyti didžios atsakomybės už savo tautą ir tėvų žemę. Siandien nereikšmingi ir menki tapo mūsų nesutarimai ir vaidai — virš jų iškyla supratimas, kad viską pajęsim, viską įveiksime, jei galvosim apie vienybę prieš išorinius pavojus Lietuvai. Si diena — iš tamsos į šviesą. Kaip bitės vikšrelis, augęs ankstoje korio akutėje, vieną dieną tam-pa bite, rūpestingąja darbininkę, taip mūsų dvasia siandien — teiškleidžia sparnus, tepakyla, teskrenda rinkti nektaro ir nešti, nešti, nešti į savo avilį — Lietuvą. Tai mūsų buvimo prasmė, tai mūsų didžioji paskirtis. Sveikinu Lietuvos Respubliką. Einu tarnauti jai. Tik jai.

Lietuvos respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputatė Rasa Rastauskienė — Mūs naujieji tautos Prometėjai! né 1990 m. vasario 24 d. ryta visai pasitikėjo rinkėjais. Ir nesuklydo. Jonas DRABISIUS

RINKIMUOSE PASAKEME

— Sakéme:

Mums reikia švento parlamento!

O keikėm Sąjūdį,

Lyg jis valdžioj sédėjo,

O valdė part. sekretoriai, pirmininkai,

Prieš žmonių valią atvežti.

Be sąjūdžio „sąjunga“

Ubagų keliais nuejo.

„Mus partija laimėti vedė“,

draudė, įsakinėjo,

Kur eit, kur ne, nurodinėjo.

O Sąjūdis

Tiktai akis aptemdytas atvėrė.

Paklausė: Kur, žmogau, eini?

Tada rinkimuos pasakėm:

Kad einam naujo ryto pasitikti,

Be melo, be apgaulės.

Gana lenktis stabams

„tėvynės leninines“!

Mes patys būkim šeimininkai

Mūsų Lietuvos.

Patys kurkim laimę

Iškankinto mūs krašto žmonėms.

Nesilenkim daugiau

Tautos laisvę ir garbę sumynusiemis.

Duokim ženklą visiems

Keturiams laisvės vėjams,

Kad įtemptų bures... Ir tegul

Ves mūs laivą lig laisvės šventos

UŽ LAISVĘ IR KRAUJU APMOKÉTA...

1918 metų vasario 16-ąją Lietuvos Nepriklausomybė paskelbta pasaulyi. Lietuvoje — vokiečiai, šalia Lietuvos — jauna, bet agresyvi Lenkija, kurios naujiems vadovams Liublino laikai sapnavosi. Šalia Lietuvos — kruvino pilietinio karo Rusijoje išvakarės, o po kelių mėnesių ir pats karas.

Tarp dvidešimties Vasario 16 dienos Nepriklausomybės akto signatarų — du Pasvalio krašto žmonės, teisininkai, spaudos darbuotojai: Jonas Vileišis (1872—1942) ir Kazys Bizauskas (1892—1941). Pirmasis — valstiečių liaudininkų interesų reiškėjas Nepriklausomoje Lietuvoje, trumpai buvęs vidaus reikalų, finansų ministru, ir netrumpai — 12 metų — Kauno burmistru.

Antrasis — vienas iš krikščionių demokratų par-

tijos lyderių, vieno pirmųjų lietuvių literatūros istorijos vadovėlių kūrėjas, prieš 1940 metus — ministro pirmininko pavaduotojas, vyriausybės narys. Už

karininkus, grįžusius kareivius, o vėliau — telkti sodžiaus vyrukus savanorius.

Kazys Škirpa mūsų ligšiolinėje istorijos reikalus nagrinėjančioje literatūroje

du, lelija. Vargas būtų buvęs tam, kas išdrīso prisiminti pulko, kovojušio prieš raudonarmiečius, vadą. Jis žuvo ant Alytaus tilto, o prie atnaujinto tilto šiandien — originalus obeliskas jam atminti.

APIE MŪSŲ KRAŠTO ŽMONĖS

aukštą valdžios postą lemtingą 1941 metų birželį gabenamas areštantų būryje, drauge su kita "konvojaus" sušaudytas (idant vokiečiams nepatektų) prie Červenės Baltarusijoje. Tada éjo ketvirtoji karo diena...

Pažvelkime į Nepriklausomos Lietuvos kariuomenės istoriją — du Pasvalio krašto karininkai, pirmieji sugrižę į Tėvynę iš Rusijos: Kazys Škirpa (1895—1979) ir Antanas Juozapavičius (1894—1919). Jie pradėjo rankoti kitus

inirtingai iškoneveiktas: socializmo priešas, buržuazinis politinis veikėjas, taučios išdavikas, hitlerininkų tarnas. O iš tikrujų — Berlyne karo atašė pareigas éjo, bet hitlerininkų puolimui prasidėjus noréjo, kad Lietuva atgautų nepriklausomybę, kad turėtų ne hitlerinę okupacinę, o Lietuvos vyriausybę. K. Škirpos vardo istorikai jau su prakeiksmais negretina.

Antano Juozapavičiaus antkapio kryžius Alytaus šventoriuje beveik kasmet pasipuošdavo gvazdiko žie-

Naujausiose knygose Lietuvos istorijos klausimais naujai ir vertinama: „Žmonės nelaikė Lietuvos Tarybų Respublikos, o tuo labiau Litbelo, savo valstybe, Raudonosios armijos — savo kariuomene, nors Pskovo divizija ir pavadinata Lietuvos vardu. Raudonosios armijos žygis į Lietuvą tapo tragišku abiejų valstybių puslapiu“ („Besidomintiems Lietuvos istorija“, V., „Periodika“, 1989, p. 212).

Taigi, nauja šviesa nūsviečia senus dalykus, ir pastarieji tikroviškiau atrodo.

Albinas KAZLAUSKAS

V
p
a
r
a
b
i
i
o

LIETUVAI

Tarytum varpo dūziai skambėjo mažose Švobiškio mokyklos vaikučių širdelėse. Tai jie savo mokytojų pamokyti sustojo savo mokyklos salėje Vasario 16-osios išvakarėse ir prabilo meilės savo tévynei Lietuvai žodžiais, o rankose laikė vilties ir meilės žvakutes. Gražu buvo žiūrėti į tuos vaikelius, pasipuošius savo mokytojų ir manyčių pasiūtais tautiniais rūbeliais.

Nedaug tévelių ir senelių susirinko pažiūrėti jų programos. Dauguma tuo metu turėjo dirbti. O labai pravartu buvo! Daug dar tokių, kuriems nerūpi Lietuva ir jos laisvę, o už viską svarbiau sočiai prisikimšti pilvus ir turto prisikrauti. Gal vaikų balseliai gali pašaukti keltis iš to dvasios skurdo? Glauskimės prie savo motinos Lietuvos kryžiaus paženklintų sodybų, kalp sugrižusieji nuo

Baikalo, sušildykime savo širdis, kad negimtų daugiau mūsų žemėje tironų, kurie grūsdami į tremtį ir kalėjimus nekaltus žmones réktų „široka strana maja radnaja“. Tebus laisvę ir meilę mums brangesnė už viską.

Vlada RINKEVICIENĖ
Saboniai

Nuotraukoje: Vasario 16-osios šventė Švobiškio mokykloje.

GERIAU IŠEIKITE

ATVIRAS LAIŠKAS PRANUI STANKEVICIUI

Jūs atėjote į Sajūdžio grupę su nemaža ūkinio vadovavimo patirtimi, išpročiais ir pažiūromis. Tikėjomės, kad pasikeisit, priimsit Sajūdžio idėjas, kaip ir mes. Deja, neišrinktas grupės pirmininku, émête trukdyti kukliai, bet nuoširdžiai grupės veiklai, bandote primesti savo valią, nuomonę, o nepavykus to padaryti, stengiatés sumenkinti, pašiepti grupės narius. Ar tai gerai?

Mums ne kartą buvo sunku suprasti, kas Jus sieja su Sajūdžio idėjomis Lietuvoje. O gal niekas?..

Jūsų veikla rinkiminės kampanijos metu ne tik dar kartą parodė, ką ginate iš tikrujų. Mums žinomi poegliai, kurie nesuderinami su priklausymu Sajūdžiui. Esame sakę Jums, kad rimtai abejojame Jūsų geranoriškumu, ketinimais iš tikrujų ginti teisybę, kaip dažnai kalbate. Viešai pareikiame, kad nebelaikome Jūsų Salocių sajūdžio grupės nariu.

Lietuvos Persitvarkymo Sajūdžio Salocių grupė

Už lango lijo. Nors buvo žiema, oras buvo šiltas. Danguje nė žvaigždutės, tik lietaus lašai ant stiklo blizgėjo. Ateina Naujieji metai...

Kažkas truktelėjo lauko duris ir pasibeldė į lange stiklą. Nuėjau atidaryti durų. Palangėj stovėjo kaimynas dėdė Petras.

— Užeik, dėdė.

Dėdė pasisveikino su tėvais ir atsisėdo. Nuo jo palto laša vanduo. Nusiima savo permirkusį skrybėliuką ir žvilgteli į mane.

— Tai gal, dėdė, alaus išgersi? — sakau.

— Būtų neblogai.

Kaip visada prieš šventes tėvas turėjo alaus. Pameš kibirą, atnešiau beveik pilną. Pripyliau ąsotį. Tėvas pakvietė dėdė prie stalo.

Dėdė Petras — buvęs stribas. Jo akys godžiai žiūri į ąsotį. Man atrodo, kad visų buvusių stribų akys tokios.

Išgérus keletą stiklinių, liežuvis svečiu atsiriso.

— Dėdė, — sakau, — šiandien skaičiau „Respublikos“ laikraštyje gerą straipsnelį. Ogi stribai viešiniasi. Radviliškyje yra centras. Rašo, kad išrinkti vadovai, ruošiasi šaukti suvažiavimą. Tai matai... Gal ir tamsta prie jų?

— Nemeluok, neapgaudinėk seno žmogaus, — sako dėdė.

— Tai dėdė galvoji, kad aš meluoju? Palauk, tuoju parodysiu tą laikraštį.

Atnešęs paduodu ir rodu kur skaityti. Pamatęs pavadinimą dėdė šiepiasi, godžiai skaito kiekvieną žodį.

— Važiuosiu ir aš, — sako ir ima stiklinę.

— Ant to linksmumo, — atsiliepia tėvas.

— Dėdė, kaip tu ten liaudies gynėju buvai? — kalbinu.

— Tu jau suaugės vyras, kaimyne. Laikraščius skaitai ir apie politiką suprantai. Kam man tau aiškinti. Dabar tuos mūsų vadinaus darbelius aprašinėja. Ir tegu sau į sveikatą.

Visas mūsų kaimas gerai žino, koks buvo dėdė Petras. Jis žmonių nešaudė. Jis tik nueidavo pas kokį ūkininką su „berdanka“, liepdavo stoti prie sieges ir sakydavo: „Duo-

Gintautas GUDAS

šen alaus ir valgyti. Lašinių įdék. Ne? Tai mudu eisiva už trėbos“. Dėdė yra pasakojęs:

— Vienas labai šykštus ūkininkas buvo. Nuėjau pas

tum parodyti. O čia dar už dvka veža. Kuris nevažiuos? Lietuviai protingi žmonės. Dabar dar ne visi sugrįžo. Ten, sako, gyvenimas geresnis, visko pilna. Nebūtų plačioji tévynė...

— Tai su kokiui reikalau dėdė atėjai? — neiškentės klausiu.

jį prieš tai baltosios išgėrės, ir sakau: duok alaus, o tai bus blogai. „Eik lauk iš mano namų, skrebo šmotė“, — užriko tasai ant manės, o aš jam sakau: einam abu. Už tvarto pastačiau prie sienos, norėjau pagasdinti. Spūst — ir išsišovė. O seniokas ir nusikratė...

Kiek aš apie tą dėdė žinau, tai jis su maišu ramiai eidavo per rūsius, klėtis...

— Dabar tai, sako, ana, tas stribas buvo, — išgėrės stiklinę, atsiliepia dėdė. — Mes valstieti į traktorių pasodinom, o anie ji, valstieti, prie žemės lenkė, liepė su arkliu žemę arti. Už tai ir išleidom pasivainiėti.

— Tai dėdė ir prie vežimo į Sibirą buvai?

Buvau, kaipgis. Žmonėms reikėjo padėti mantą susikrauti. Žinai gi, ūkininkas, jis ima grūdus ne kilogramais, o centneriais. Dabar mus kaltina, girdi, tu išvežei. Taigi, būdavo, nuneini, paklausi žmogaus, ar nenori pavažinėti po platią šalį. Važiuoja nė nemirktelejės. Nuvežė į geležinkelio stotį. Patys sulipo į gyvulinius vagonus. Mes liepėm palaukti keleivinių, bet kur tau, kad tik greičiau. Paprašė užkalti duris, kad neatsidarytu ir kuris nors neiškristų. Niekas jų ten prievarta nevežė, patys prašės, kad nuvež-

Tai va, — sužinojau, kad kaimynas pasidarei alaus, ir užsukau. Toks ir tas reikalas.

Dėdė Petras stojasi, kjos nebeklauso. Sunkiai eina pro duris, nebeatsi-sveikina.

Tylim visi. Ir tėtušai, ir aš. Kiek yra tokį žmonių kaip dėdė Petras, — galvoju. — „Pasivažinėjo, sugrįžo... ką, ar jie nelaissvi? Ješko kažkokios nepriklausomybės... Sitokia plati tévynė, kur rasi geriau...“ Sitaip šneka. O kaip gi buvo?

* * *

BUVO saulėtas 1949 metų kovo 26-osios rytas. Mamytė jau buvo atsikėlus ir išvirusi pusrytį. Nuėjo kelti vaikų. Pirmoji pašoko Onutė. Atbėgo į virtuvę, apsidairė, užklausė:

— O kur tévelis?

— Išvežė pieną valdžiai, kad nebūtume daugiau skolingi. Kad neišvežtų... Geriau eik, palesink žasys.

Onutė nubėgo į klėtį, pasémė grūdų ir pašaukus paukščius, pripylė jiems į lovį lesalo. Kaip pratusi, užbėgo į tvartą pasižiūrėti storulės avies. Oi! Prie avelės stovėjo du maži ilgakojai ériukai! Onutė juos paglostė ir nubėgo pasakyti mamai.

Abu broliukai ir sesutė jau buvo atsikėlę, susėdė už stalo. Iš garuojančio dubenėlio skaniai kvepėjo.

— O mūsų tvarte du

naujokai yra, — praneše Onutė.

— Labai ilgai negrižta tévelis, — atsiliepė mama.

Už lango šmestelėjo žmogaus šešėlis. Antras, trečias. Durys triukšmingai atsilapojo ir į virtuvę sugriuovo įkausę vyrai. Pasukui juos įėjo rusas su antpečiais. Jis liepė mamai pasirašyti ant lapo ir pasakė, kad išveža trejiems metams.

Vaikai sėdėjo akis išpūtę. — Rinkis ryzus ir pirmyn, — liepė pats artimiausias kaimynas, dvi kiantis namine.

— O kur tévas? — užklausė kitas.

— Jums pieną išvežė, žmogžudžiai, — drąsiai atsakė mama.

Rusas sėdėjo ir žiūrėjo, kaip mama dėjo daiktus, rengė vaikus. Norėjo eiti įsipilti grūdų, bet kaimynas sulaike.

Viskas turi likti, — pasakė, įremės šautuvą į nugara. O rusas liepė pri-sipilti, padėjo įkelti į ratus.

Sunkiai girgžtelėjo trobos durys, sudejavos klėties laipteliai, nulipant šeimininkai, paliekančiai namus. Tarsi suprasdami, kas darosi, tvarte blyovė gyvuliai. Kieme gageno žasys, atrodė, ir jos suprato, kad Onutė jų nebelesins.

Vežimas išriedėjo pro kiemo vartus. Gailiai verkė vaikai, prisiglaudė prie motinos.

Nuvažiavę kelio galą, sutiko ir tévelį, grižtantį iš pieninės. Atidavės pasakutinę duoklę, apsirengęs kasdieniniais drabužiais, prisijungė ir jis prie šeimos.

Prie tilto liepė visiems išlipti. Cia buvo daug tokų „liaudies prieš“. Cia buvo lemta ir pernakvoti pirmajā naktį. Spustelėjo šaltis, pūtė šaltas véjas.

Anksti rytą, urgždamos kaip piktū ūnys, atvažiau mašinos. Visus susodino ir išvežė. Nuvežė į geležinkelio stotį, perkraustė į vagoną. Vagonas buvo šaltas, be langų. Kai duris užtrenkė, pasigirdo plaktukų bildenys. Užkalai Sušilpė garvežys, trūkotelėjo vagonai. Pravirko vaikus apkabinę tévelis ir mama. Dundėjo traukinio ratai. Kur ir už ką? Kur ir už ką? Kur ir už ką?..

Salociai

Už ką balsuosite Jūs?

Sąjūdžio rajono taryba aptarė i rajono Liaudies deputatų tarybą iškeltas kandidatūras ir kovo 24-ąją kviečia balsuoti už šiuos kandidatus į deputatus:

EDMUNDĄ DRAGUNĄ, miškininką, Žaliųjų atstovą (1-oji Biržų apygarda),

JUOZĄ BAGDONĄ, miškininką (2-oji Geležinkelečių),

ALBINĄ KAZLAUSKĄ, žurnalistą (3-oji Vyšnių), **ROLANDĄ RASTAUSKĄ**, gydytoją (4-oji Taikos), **GINTAUTĄ GEGUŽINSKĄ**, komjaunimo sekretorių (5-oji Sajungos),

EDVARDA TRINKUNĄ, inžinierių statybininką, Žaliųjų atstovą (6-oji Šermukšnių),

VILIŲ VARIAKOJĮ, inžinierių (7-oji Taikos), **VIKTORĄ KAŽI**, teisininką (8 oji Joniškėlio),

ZILVINĄ RAMAŠAUSKĄ, mokytoją (9-oji Pionierių),

VINČĄ JATKAUSKĄ, gydytoją (10-oji Vilniaus), **VIRGINIJŲ BARTKEVIČIŲ**, jaunimo ir Žaliųjų atstovą (11-oji Panevėžio),

POVILĄ BLAŽI, stalių (Joniškėlio m., 12-oji Vilniaus),

BENEDIKTĄ URBONĄ, kunigą (13-oji J. Janonio), **VIDĄ KAZILIONIENĘ**, zootechnikę (14 oji Daujėnų),

JURGI LESKAUSKĄ, ūkininką (17-oji Norgėlų), **ALEKSANDRĄ VELYKĄ**, agronomą (18-oji Meškalaukio),

ALGIMANTĄ VAITIEKUNĄ, agronomą (19 oji Joniškėlio),

VACŁOVĄ MOTUZĄ, dėstytoją (20-oji Narteikių), **ZENONĄ VAICIULI**, tarybų darbuotoją (21-oji

Krinčino),

JADVYGA VITKIENĖ, mokytoją (22-oji Gulbinėnų),

PRANĄ SKAISGIRĮ, agronomą (23-oji Pajiešmenių),

ANTANĄ NAVIKAUSKĄ, veterinarijos gydytoją (24 oji Papyvesių),

EUGENIJU BUDREIKĄ, inžinierių (25-oji Talačionių),

GEDIMINA BALIUNĄ, profsajungos pirmininką (26-oji Valakėlių),

BERNARDĄ PAZUSI, profsajungos pirmininką (27-oji Ustukių),

ALEKSA KAVALIAUSKĄ, kolūkietį, **ANTANA LIUBINĄ**, statybos inžinierių (28-oji Pervalkų),

ČESLOVĄ LELI, agronomą (29-oji Pumpėnų), **PETRĄ DREVINSKĄ**, agronomą (31 oji Kriklinių),

JUOZĄ TUSKĘNA, stalių (32-oji Rinkūnų), **ALBINĄ PIPIRĄ**, kunigą (33-oji Pušaloto),

ALGIRDĄ KINELI, agronomą (34-oji Mikoliškio), **STASI BUTKU**, tarybų darbuotoją (37-oji Namišių),

STASI TRIBUIŠI milicininką (39-oji Saločių), **PETRĄ MACENĄ**, ūkininką (40-oji Žadeikonių), **ANTANĄ RAMAŠAUSKĄ**, pensininką (41-oji Zilpamūšio),

VYTAUTĄ RATINSKĄ, mokyklos direktorių (42-oji Grūžių),

RIMĄ PAKENĄ, gydytoją (43-oji Vaškų), **KESTUTI JASENĄ**, agronomą (44-oji Nairių), **ANTANĄ BARTULI**, agronomą (45-oji Tetirvinų).

Nauja—per kančias

1. TAI ATSITIKO...

...Pasvalyje, universaliuje parduotuvėje, prie avalynės skyriaus. Pirkėjai laukė importinių batų. Eilė, kaip mūsuose įprasta, netrumpa buvo.

— Laiko turit — stovėkit. Batų importinių nėra. Negavom, — konsultuoja pardavėjos.

O pirkėjai širsta. Netiki. Veržiasi sandėlio tikrinti. Stovi. Laukia.

— Tegu stovi. Gal jie jaučia malonumą? Ir veidai jau pažįstami. Vis tie patys, — šypteli prekių žinovė. — O mes turim Lietkoopsajungos raštą, jog importinė avalynė ir kitos deficitinės prekės bus skirstomos žmonėms jų darbo vietėse.

Visai smagul! Ateiti į darbą ir sužinai, jog stai-ga, nesišlaistęs po parduotuves, gali nueiti ir nusipirkti! Tai kodėl gi pirkėjams neišaiškinat?

— Jie mūsų nepaiso. Prisiminiau laukiančius ir įsitikinai savo akimis, kas ten tame sandėly. Ei-nu, aiškinu. Netiki!

Kviečiu Liaudies kontrolių komiteto pirmininką.

— Neisiu! Tegu kviečia vartotojų kooperatyvo pirmininką.

— Bet gi jis prekybininkas! Netikės...

— Tada tegu ponu Dievu tiki, — patarė pašnekovas.

Bėgu į miliciją. Pagaliau su netikėjimu baigta. Dviese įtikinom, kad importinių batų nėra. Tada išklausėm „kitą nuomonę“. O kodėl nesakė, kad perdarbovietes? O kodėl ne-paklausė, ar mes pritariam? O kur man nusipirkti, jei niekur nedirbu?

Ką čia ir bepasakysl. Visi savaip ieško išeities. Vienų išeitis nepriimtina kitiems. O nepasitikėjimas prekybininkais išisenėjęs.

2. GELBEKIT PINIGUS!

Keistas šauksmas? Nes-kubekit stebėtis. Rinkimų kampanijos įkarštyje redakcijoje kelia paniką BGAK cecho vedėjas:

— Tūkstančiai rublių nuostolio! Kas atsakys? Kas organizavo pravaikštą? Prekybininkai? O gal didesni viršininkai? Nebalsuosis!

Pasirodo, vidury darbdienos visi būtininkai susaukti į universalę parduotuvę paskirtų prekių išsirinkti. Prieš tai traukė burtus, kas laimės teisę pirkti batus, o kas kojines. Kam teks lygintuvas, kam

kostiumas. Dabar visi sugriuvo parduotuvėn, vyks ta dalybos. O darbas stovi. Nebus gaminių. Nebus pajamų. Nebus premijos cecho vedėjui ir darbininkui. Kaip gyvensim?

Iš tikrujų, kodėl kelių šimtų darbuotojų kolektivas visa kolona eina į parduotuvę darbo metu?

Pardavėjos savo ruožtu paklaus: o kada ir kaip tai padaryti?

3. SUGALVOJAU!

Prekių mainai atsirado seniau už pinigus, tai girdėjom mokykloje. Kai pinigų daugiau, negu prekių, kodėl neatnaujinus mainų? Štai nueini „gauti“ pasirkirtų deficitų. To, ko tau reikia, neduota. Perki kas duota. Parsineši į darbo vietę. Bendradarbis viengungis burtų dėka nusipirko sijoną. Vyriškus batus

apžiūrinėja tokiu pat būdu gavus vienią našlelę. Ak, netinka. Su kuo čia pasikeitus? Galima būtų masiškai patrauktis į turgų? O gal niekam nesigarsinant (kad nepasisavintų idėjos) įkurti mainų kooperatyvą? Isivaizduokim žavią kontorėlę „Keiskimės“ su prekių sąrais ir telefonais... Naujas pažintis, viliojančius pasimatymus...

* * *

Ak, prekyba, prekyba, prekyba!

Kiek tu nervų žmonėms gadini... — dainavo agitbrigados. Savitarnos eros aušroje. O, kaip toli buvo iki mūsų laikų vargų! Vie-na paguoda: gal gi ne vi-siem?

R. BUTENIENE
A. FILIMANAVICIENE

REDAKCIOS NEMONINGOS BEBUTINAI SUTAMPA SU PUBLIKACIJŲ AUTORIU NUOMONE

Redaktorė REGINA BUTENIENE

Mūsų adresas: 235250, Pasvalys, Biržų g. 43. R. Butenienė.

REDAKCIINE KOLEGIJA: R. BUTENIENE, S. BUTKUS, A. KAZLAUSKAS, Z. MAGELINSKIENE, S. RIMKUS, G. URBAITE.

Leidėjas LPS Pasvalio taryba. Oficialinė spauda. Apimtis 0,5 sp. I. Tirazas 3000. Užs. Nr. 1750.

Spaudinimo Panevėžio „Varėnos“ spaudinuvė.